

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
40 (1997-1998)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-18-4

001 3811

BRNO 1999

PD 4423

S 9990385

395

250, ✓

PŘEHLED VÝZKUMŮ 40 (1997-1998)

Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: ps@isibrno.cz

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc

Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla,
Richard Zatloukal

Na titulním listě: Mikulčice - sídliště na "Klášteřisku"

Tisk: BEKROS

Náklad: 350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou

© 1999 by the Authors

All rights reserved

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

Literatura:

Černý, E. 1992: Výsledky výzkumu zaniklých středověkých osad a jejich plužin. Historicko-geografická studie v regionu Dražanské vrchoviny. Brno.

Doležel, J. 1993: Lokalizace a průzkum tří zaniklých středověkých vsí v povodí Svitavy a Svatky (okr. Blansko, Brno-venkov), Přehled výzkumů 1991, 82-85.

Resumé:

Kotvrdovice (Bez. Blansko). Feldflur „Kombut“, „Dvorce“, „U brány“. Mittelalterliche Dorfwüstung unbekanntens Namens. Oberflächenuntersuchung.

KRALICE NAD OSLAVOU (okr. Třebíč)

Intravilán obce, kostel sv. Martina. Středověk. Pohřebiště. Záchraný výzkum.

Při hloubení odvlhčovacími kanálky okolo stěn uvnitř kostela byly porušeny dva kostrové hroby. Po prozkoumání se zjistilo, že oba patří ženám. Byly bez jakýchkoliv milodarů nebo stopách po rakvích. Vzhledem k tomu, že spodní z nich byl porušen obvodovým zdívkem kostela, musí být tedy starší než výstavba kostela a patří patrně do období 12-13. století. Právě z tohoto období zde byla v minulosti prozkoumána část kostrového pohřebiště (Fialová 1958, 70-72).

Petr Obšusta, ZMM Třebíč

Literatura:

Fialová, V., 1958: Historicko-archeologický výzkum tvrže a kostela v Kralicích n. O. v r. 1957, ČMM – vědy společenské XLII, 67-84

Resumé:

Kralice nad Oslavou (Bez. Třebíč). Intravilan der Gemeinde. Mittelalter. Kirche, Gräberfeld. Rettungsgrabung.

LAŽÁNKY (okr. Brno-venkov)

Lesní trať „U hráze“, „U čertovy hráze“. Opevněné výšinné sídliště raného středověku (střední doby hradištní) se stopami dalšího raně středověkého osídlení (mladší doby hradištní) v předpolí. Dokumentační a prospekční práce.

Na lokalitě, objevené roku 1993 na severním okraji katastru obce Lažánky, přibližně 2,5 km SSV vlastní vsi (srov. Doležel 1997), byly v roce 1998 realizovány přípravné práce, předcházející zamýšlenému sondážnímu výzkumu. Po geodetickém zaměření celého areálu hradiště, provedeném ve dnech 24. a 25. března ing. M. Bálkem z Ústavu archeologické památkové péče v Brně, šlo především o archeogeofyzikální prospekci, uskutečněnou 8. června doc. ing. R. Záhorou, CSc. a následně zpracovanou a vyhodnocenou RNDr. V. Haškem, DrSc. z Archeologického ústavu AV ČR Brno. Na vnitřní ploše opevněného sídliště byly ve dvou dílčích sektorech o celkové rozloze asi 504 m² metodou magnetometrie – plošného gradientového měření indikovány četné anomálie, naznačující jak existenci zahloubených objektů i velmi mělce založených staveb, tak možnost zániku dřevěných součástí konstrukce čelního opevnění požárem. Prvá z takto zkoumaných ploch byla výtčena v pásu podél šíjové fortifikace, druhá pak na svahu dále k severovýchodu (podrobněji viz Hašek-Záhora 1998). S výjimkou ojedinělého zdobeného zlomku keramiky střední doby hradištní z povrchového porušení ve východní části hradiště se však nepodařilo získat další archeologický materiál.

Jiří Doležel, AÚ AV ČR Brno

Literatura:

Doležel, J. 1997: Lažánky (okr. Brno-venkov), Přehled výzkumů 1993 – 1994, 212-215.

Hašek, V. – Záhora, R. 1998: Zpráva o archeogeofyzikální prospekci na akci Lažánky – slovanské hradisko, okr. Brno-venkov. Brno (rkp.).

Resumé:

Lažánky (Bez. Brno-venkov). Waldflur „U hráze“, „U čertovy hráze“. Befestigte Höhensiedlung des frühen Mittelalters (Mittelburgwallzeit), Spuren der weiteren frühmittelalterlichen Besiedlung (jüngere Burgwallzeit) auf dem Vorfeld. Dokumentierungs- und Prospektionsarbeiten.

LEDNICE (okr. Břeclav)

Akvadukt (areál zámeckého parku). Novověk (18. stol. - klasicismus). Záchraný výzkum.

Při restauračních pracích na tělese Akvaduktu byly dokumentovány archeologické situace ve kterých byly rozeznány dvě stavební fáze objektu: 1) v době svého vzniku byl Akvadukt patrně částečně funkční, 2) v dalším období, kdy přestalo být o chod zařízení pečováno, byla pomínuta původní idea.

David Merta, ARCHAIA, pracoviště Brno

Prameny:

Merta, D. 1998: Lednice, Akvadukt. Nálezová zpráva č.j. 18/98 uložená v archivu brněnského pracoviště společnosti ARCHAIA.

Resumé:

Lednice (Bez. Břeclav). Schloss. Neuzeit (18. Jh.). Rettungsgrabung.

LETOVICE (okr. Blansko)

Zámek. Středověk (15. stol.). Novověk. Záchraný výzkum.

V červenci a srpnu 1998 byly zahájeny práce, zaměřené na statické zajištění vysunuté válcové bašty na zámku v Letovicích. Jejich součástí bylo odstranění novodobých omítek a sanace základového zdiva. Na profilu sondy v interiéru bašty byl zjištěn horizont pozdně středověké podlahy, obsahující značné množství kuchyňského odpadu, datovaného do 2. poloviny 15. století. Tomuto Datování odpovídá i kastelologické zhodnocení zdiva bašty, v dolních partiích konstruovaného z lomového kamene, převážně nafialovělého slepence a opuky. Horní úsek zdiva, stejně jako špalety oken a vstupů, je vyzděn z cihel a odpovídá romantickým úpravám zvýšené bašty. S tím souvisí také úroveň současné podlahy, jejíž výplň obsahovala keramiku 19. století.

V této době došlo také k vyrovnání dosud nepravidelného oválného půdorysu bašty přiděním vnitřní cihelné plenty. Odkrytím horních partií zdiva byla rovněž získána představa o ukončení koruny bašty v období renesance, kdy ji členila kompletně dochovaná obloučková atika.

Sonda, položená v interiéru přilehlé klasicistní jízdárny, potvrdila dosavadní představu, danou historickým plánovým materiálem o zbudování jízdárny v místech středověkého hradního příkopu.

Jaroslav Sadílek, ARCHAIA, pracoviště Brno